



# Yarışmada kazanılan ödülün vergisi

**ŞANS OYUNLARI İLE YARIŞMA VE ÇEKİLİŞLERDE KAZANILAN İKRAMİYELER 4 BİN 68 LİRADAN AZSA VERGİ ÖDENMİYOR. BU TUTARI AŞANLARDA İSE AŞAN KISIM ÜZERİNDEN VERGİ KESİNTİSİ YAPILIYOR. ÖRNEĞİN BİR YARIŞMADAN BİN LİRA ALIP AYRILANDAN HIÇ VERGİ KESİLMEZKEN, 4 BİN 68 LİRAYI AŞAN BİR PARA KAZANAN YARIŞMACIDAN, PARANIN BU TUTARI AŞAN KISMINDAN VERGİ KESİLMESİ GEREKİYOR.**

Ekonomist dergisi tarafından, kurulduğu 1991 yılından beri her yıl gerçekleştirilen Ekonomide Yılın İş İnsanları anketi bu yıl da yapıldı. 2016 yılının "İş İnsanları"nın belirlendiği bu ankete 2 bin 200 kişi katıldı. Profesyonel yöneticiler, iş insanları, girişimciler, bürokratlar ve sivil toplum önderlerinden oluşan bu büyük jürinin sekiz kategoride belirlediği kişilere ödülleri, 6 Kasım akşamı gerçekleştirilen "Yılın İş İnsanları Ödül Töreni" ile verildi. Ödül alan, Türkiye'nin gururu iş insanlarını biz de yürekten kutluyoruz.

Böyle bir ödüle layık görülmenin manevi değeri ölçülemez. Ölçülemeyeceği için bu tür ödüller vergi konusuna da girmiyorlar. Biz de bu hafta manevi değerinden çok maddi bir değer ifade eden ödüller ve ikramiyeler ile miras vergilemesine değinelim dedik.

## HEDİYENİN VERGİSİ

Vefat eden birinin mirasçılarına bıraktığı mal varlığı üzerinden vergi ödenmesi gerekiyor. Buna veraset vergisi diyoruz. Hemen herkes tarafından biliniyor. Bundan

kaçmak isteyen bazı kişiler, mal varlıklarını, sağken ve bedelsiz olarak çocuklarına devredebiliyor. Bu durumda veraset vergisinden kurtulmuş oldukları doğru. Ancak bu işlemin intikal vergisinin konusuna girdiği gözden kaçınıyor. Sadece çocuklara değil akrabalara veya ihtiyaç sahibi diğer kişilere yapılan bu tür bağış ve yardımların intikal vergisine tabi olduğu unutulmamalı.

Gerek aile içi gerekse akrabalar arasındaki bu aktarımlar için küçük bir istisna tutar söz konusu. 2017 yılında 4 bin 68 lira olarak uygulanıyor. Normal şartlarda 2018 yılında 4 bin 656 lira olacak. İstisna tutarını aşan bağış ve yardımlar verginin konusuna giriyor. Kendilerine bağış veya yardım yapılanların bir ay içinde beyanname vererek, istisnayı aşan kısım üzerinden intikal vergisi ödemeleri gerekiyor.

## ORANI VE ÖDEME

Intikal vergisinin oranı yüzde 10'dan başlayıp, tutar yükseldikçe beşer puan artmak suretiyle, yüzde 30'a kadar yükseliyor. Ancak bir kişiye ana, baba, eş ve

çocuklarından ivazsız mal intikali halinde bu oranların yarısı (yüzde 5, yüzde 7,5 gibi) dikkate alınabiliyor.

Örneğin üniversiteye başlayan bir çocuğa 50 bin liraya bir araba alındığını ve ruhsatın da çocuğun üzerine yapıldığını varsayalım. Bu tutar 4 bin 68 lirayı aştığından intikal vergisine tabi. Vergi ise aşan kısım olan 45 bin 932 lira üzerinden yüzde 5 (çocuk olduğu için yüzde 10'un yarısı) oranına göre 2 bin 297 lira olarak hesaplanıyor. Bu verginin ruhsat sahibi çocuk tarafından beyan edilerek, her yılın mayıs ve kasım aylarında olmak üzere üç yılda altı eşit taksitte ödenmesi gerekiyor.

## YARIŞMA VE ÇEKİLİŞLER

Şans oyunları (at yarışı, futbol müsabakaları gibi) ile yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyeler de ivazsız intikal kabul ediliyor. Ama ikramiye 4 bin 68 liradan azsa vergi ödenmiyor. Bu tutarı aşanlarda ise aşan kısım üzerinden vergi kesintisi yapılıyor. Örneğin bir yarışmadan bin lira alıp ayrıldıktan hiç vergi kesilmezken, 4 bin 68 lirayı aşan bir para kazanan yarışmacıdan, paranın bu tutarı aşan kısmından vergi kesilmesi gerekiyor.

Bu kesinti, şans oyunlarını veya yarışma ve çekilişi düzenleyen kişi ve kurumlar tarafından yapıp vergi dairesine yatırılıyor. Bu yüzden ikramiye kazanan kişi ayrıca beyanname vermiyor.

Verginin oranı da sabit, yüzde 10 olarak uygulanıyor. Ancak Meclis'te görüşmeleri devam eden Torba Yasa Tasarısı ile bu oranın yüzde 20'ye çıkarılması

öngörülüyor. Yeni oran yasanın yayım tarihini izleyen ayın başından itibaren geçerli olacak.

Diğer taraftan Milli Piyango İdaresi tarafından düzenlenen çekilişlerden (milli piyango, sayısal loto, şans topu vb.) kazanılan ikramiyelerin ise bu vergiden istisna olduğunu belirtmek isteriz. Bu yüzden tutan ne olursa olsun kazanılan söz konusu ikramiyeler üzerinden hiçbir vergi kesintisi yapılmıyor.

### MİRASIN VERGİSİ

Bir kişiye, vefat eden yakınından kalan mal varlığı üzerinden ödenmesi gereken vergiye veraset vergisi deniyor. Veraset ilamı (mirasçılık belgesi) alındıktan sonra varislerin, kendilerine miras kalan aşağıdaki menkul ve gayrimenkul malları bir

### BEYAN VE ÖDEME SÜRESİ

Veraset vergisi beyannamesinin verilme süresi, ölümün Türkiye'de veya yurtdışında olması ya da varislerin Türkiye'de veya yurtdışında olmasına göre 4 ay ile 8 ay arasında değişiyor. En çok rastlanan, ölümün ve mirasçıların Türkiye'de olması durumunda, veraset ve intikal vergisi beyannamesinin 4 ay içerisinde verilmesi gerekiyor. Beynamede gösterilen vergi ise üç yılda, her



yılında bu tutarlar sırasıyla; 202 bin 154 lira ve 404 bin 556 lira olacak.

Miras kalan malların değeri istisna tutarın altında kalan mirasçıların, vergi ödemeyecek olsalar dahi süresi içerisinde beyanname vermeleri gerektiği unutulmamalı. Yukarıda sayılanlar dışındaki mirasçılar için ise herhangi bir istisna tutar söz konusu olmadığından miras payının tamamı üzerinden veraset vergisi ödemeleri gerekiyor.

### VERGİ ORANI

Matrah dilim tutarları aynı olmakla birlikte, veraset vergisi ile intikal vergisinin oranları farklı. Veraset vergisinin oranları çok daha düşük. Yani oranlar bize; "Ölmeden önce malları boşuna paylaşırma, öldükten sonra mirasçılar daha az vergi ödeyip zaten sahip olacaklar" diyor. Karşılaştırma yapılabilmesi için veraset ve intikal vergisi oranları yandaki tabloda bir arada yer alıyor.

## Veraset ve intikal vergisi oranları

Matrah dilim tutarları	Vergi oranı	
	Veraset	İvazsız intikal
İlk 210.000 TL için	% 1	% 10
Sonra gelen 500.000 TL için	% 3	% 15
Sonra gelen 1.110.000 TL için	% 5	% 20
Sonra gelen 2.000.000 TL için	% 7	% 25
Matrahın 3.820.000 TL'yi aşan bölümü için	% 10	% 30

### ZAMANAŞIMI

Beyanname verilmemesi veya beyanname verilmekle birlikte bazı malların bu beynamede gösterilmemesi halinde, veraset ve intikal vergisi mükellefiyeti, bu durumun idarece tespit edildiği tarihten itibaren başlıyor. Bunun anlamı, malların intikal tarihi üzerinden ne kadar zaman geçerse geçsin, veraset ve intikal vergisinin intikalini tespit edildiği tarihten itibaren istenebiliyor olması.

İdarece bu tespitin yapılması halinde, önce mükellef beyana davet ediliyor. 15 gün içerisinde beyannamesini veren mükelleften vergi ziyai cezası veya gecikme faizi talep edilemiyor. Üstelik vergi matrahı olarak da intikal eden malın güncel değeri değil, intikalini gerçekleştirdiği tarihteki değeri dikkate alınıyor. Bu mükellefler de çıkan vergiyi üç yılda, altı eşit taksitte ödeyebiliyor.

beyanname ile vergi dairesine bildirmeleri gerekiyor:

- Gayrimenkuller,
- Banka varlıkları (mevduat, repo, fon vb.)
- Hisse senedi ve tahviller,
- Motorlu araçlar (otomobil, minibüs vb.) ve diğer taşıt araçları,
- Alacaklar.

Beyan edilecek yukarıdaki malların değerleri Vergi Usul Kanunu'na göre tespit ediliyor. Bu malların değerinden; mirasın (ölenin) belge ile ispatlanabilen borçları ve vergi borçları ile cenazenin teçhiz ve gömülmesi için yapılan masraflar düşülebiliyor.

Yıl mayıs ve kasım aylarında olmak üzere, toplam altı taksitte ödenebiliyor.

### İSTİSNA EŞ VE ÇOCUKLARA

Miras kalan varlıklar için bazı istisnalar da söz konusu. Buna göre 2017 yılında; eş, çocuklar (evlatlıklar dahil) ve torunlardan her birine isabet eden miras hissesi 176 bin 600 liradan azsa bu kişiler veraset ve intikal vergisi ödemiyorlar. Çocuk ve torun bulunmaması durumunda eşe isabet eden miras hissesi için istisna tutar 353 bin 417 lira olarak uygulanıyor. Normal şartlarda 2018